

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA I st.nr 2
im. F. Chopina

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA SKRZYPCE

Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,
- jakość wykonawcza i opanowanie pamięciowe.

KLASA 1

Zakres techniczny i repertuarowy

- znajomość budowy instrumentu i umiejętność nazywania jego części
- adaptacja do instrumentu
- rozśpiewanie i umuzykalnienie
- opanowanie prawidłowego chwytu skrzypiec i smyczka
- prostolinijne prowadzenie smyczka
- gra pizzicato prawą ręką prostych dźwięków
- umiejętność gry całym smyczkiem, dolną i górną połową smyczka, legato po 2,4 nuty, portato po 2,4 nuty
- gra 4 palcami w podstawowym układzie w I pozycji, przy zachowaniu prawidłowej intonacji
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty , całe nuty ,ósemki,szesnastki
- gra z nut i z pamięci
- Gamy durowe 1 oktawowo: G-dur, D-dur, A-dur

Sprawdzanie umiejętności:

- 1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny
- 2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 i więcej nut w różnym tempie. Gra 4 palcami w różnych układach. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Bez błędnie wykonuje materiał edukacyjny wykraczający poza program nauczania danej klasy. 5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie 6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 7.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk 3.Prezentuje umiejętności techniczne : gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty . Gra 4 palcami w podstawowym układzie, w większości zachowuje prawidłową intonację, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć. 5 .Bardzo dobrze opanował materiał nauczania
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk i 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”)i wydobywa przyzwoite brzmienie.

	3. Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty ,ale nie zawsze z płynnymi przejściami. 4. Gra 4 palcami w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. Gra pizzicato prawą ręką. 5.Odczytuje tekst z małymi błędami 6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf.) 2.Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3.Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte : gra całym smyczkiem, brak artykulacji legato. Gra 3 palcami w podstawowym układzie i w wolnym tempie, często z błędami intonacyjnymi. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowym utworu 5. Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf). 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację .Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma duże trudności z nauką nut ,umieszczeniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. 5. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela ,wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 6. Zna tylko część wymaganego materiału nauczania.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1. 2.Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

KLASA 2

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- różne układy palców w I pozycji, nauka biegłości palców lewej ręki, układ ręki w półpozycji, proste wejścia do III pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną i flażolety naturalne,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytm punktowany,

- dynamika: *f, p, cresc, dim*.
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel*.
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),
- proste wejścia do III pozycji
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne – 1 utwór

2) Prezentacje półroczne :

- Gama i pasaże : G-dur lub A-dur dwuoktawowa. Sposoby: detache całym smyczkiem, podział smyczka, 2,4 legato lub po 8 legato na 1 smyczek ,portato, podwójne detache.
- etiuda lub ćwiczenie
- Utwór dowolny lub I cz. Koncertu

3) Egzamin promocyjny :

- Gama G-dur lub A-dur dwuoktawowa do 8 legato na 1 smyczek, portato, podwójne detache, podział smyczka,
- etiuda lub utwór dowolny,
- I lub III cz. Koncertu

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje bardzo dobre opanowanie artykulacji detache, legato po 2,4,8,15 w pochodach gamowych, portato, podwójne detache z ruchami wyrównawczymi palców. 4. Gra różnymi układami palców w I pozycji, wykonuje proste dwudźwięki z pustą struną oraz potrafi grać III pozycji i półpozycji. 5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 6. Gra muzykalnie z zaangażowaniem uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Bierze czynny udział w koncertach 8. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z prawidłową intonacją. 3. Umiejętności techniczne opanował w stopniu bardzo dobrym: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4, 8 nut, podwójne detache z ruchami wyrównawczymi. 4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji przy zachowaniu prawidłowej intonacji i w szybszym tempie.

	Stosuje proste wejścia do III pozycji, ma świadomość ułożenia palców w półpozycji. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 5. Właściwie odczytuje tekst z nut i opanowuje pamięciowo większą formę koncertu (choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne). Uwzględnia w grze zmiany dynamiczne i agogiczne. 6. Bierze czynny udział w różnych koncertach
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk i 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostownie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato i portato po 2,4,8 nut, podwójne detache bez ruchów wyrównawczych. 4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji w tempie umiarkowanym, ma świadomość układu palców w półpozycji. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami. 6. Opanowuje pamięciowo utwory z potknięciami tekstowymi oraz szybko poprawia drobne nieczystości. 7. Bierze czynny udział w koncertach
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf) 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach w I pozycji sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji. 3. Ma trudności z prostolinijnym prowadzeniem smyczka („koszenie smyczka”), nie reaguje na brzydką jakość dźwięku. Umiejętności techniczne prezentuje z błędami: nie gra detache całym smyczkiem, brak podziału smyczka, gra po 2,4 legato, brak ruchów wyrównawczych w podwójnym detache. 4. Materiał nauczania wykonuje z błędami tekstowymi oraz nie poprawia intonacji. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Potrzebuje stałej pomocy nauczyciela w czytaniu nut i ma problemy w opanowaniu pamięciowym dłuższych utworów. 6. Prezentuje wolne tempo pracy lub brak systematycznego ćwiczenia
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców pod gryf, ściskanie gryfu). 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk. 4. Występują liczne błędy intonacyjne, rytmiczne i tekstowe. 5. Ma trudności z nauką nut i umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.

	6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci do poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 3

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- zwiększenie biegłości prawej i lewej ręki (tryle, poszerzone układy palców, flażolety sztuczne, podwójne detache w szybszym tempie),
- różne układy palców w I i III pozycji, nauka II pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną, proste akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa
- dynamika: *f*, *mf*, *p*, *mp*, *cresc*, *dim*
- zmiany agogiczne: *rit*, *a tempo*, *accel*. respektowanie oznaczeń tempa utworu
- nauka wibracji i samodzielnego strojenia skrzypiec, opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.), Wariacje
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne – 1 utwór

2) Prezentacje półroczne :

- Gama i pasaże : C-dur lub D-dur dwuoktawowa z wejściem do III pozycji .Sposoby: detache całym smyczkiem, legato po 4,8 ,15 legato na 1 smyczek, staccato po 8 lub po 15 , podwójne detache. Pasaże.
- etiuda lub utwór dowolny
- I lub III cz. Koncertu

3) Egzamin promocyjny:

- Gama E-dur lub F-dur dwuoktawowa z uwzględnieniem pozycji III i II. Sposoby: detache całym smyczkiem, legato po 4,8 ,15 legato na 1 smyczek, staccato po 8 lub po 15 , podwójne detache. Pasaże.
- etiuda lub utwór dowolny
- I lub III cz. Koncertu

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.

	2. Prostopadlinowo prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut i więcej, staccato po 8,15 i więcej ,podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille , marteles). 3. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową z pustymi strunami w utworach. 4. Gra w pozycjach I-III oraz w wyższej ze zwiększoną biegłością palców i kombinacją rytmów. 5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy często wykraczający poza program nauczania danej klasy. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 6. Stosuje właściwe ruchy wibracyjne na dłuższych wartościach oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument. 7. Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8. Chętnie uczestniczy w koncertach 9. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostopadlinowo prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut, staccato po 8,15, podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille, marteles). 3. Stosuje proste dwudźwięki lub akordy z pustymi strunami 4. Potrafi zagrać proste wejścia w pozycjach I- III z różnymi kombinacjami rytmu, 5. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 6. Potrafi zawirować dłuższe wartości. 7. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne 8. Chętnie uczestniczy w koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk lub 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostopadlinowo prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami : nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato i portato po 4,8 nut, podwójne detache bez ruchów wyrównawczych. 3. Proste zmiany pozycji I-II- III wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi. 4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami. 5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi(tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji). Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.

	6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry 7. Uczestniczy w koncertach
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf i ściskanie gryfu). 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji, rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Techniki artykulacyjne (podwójne detache, staccato) bez ruchów wyrównawczych. Ma trudności z grą po 15 nut na 1 smyczek, gra po 4,8 legato. 3. Zmiany pozycji do III lub II wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi. 4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania. 6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, zaciśnięte palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców pod gryf). 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego (brak artykulacji legato w pochodach gamowych, gry detache całym smyczkiem i z podziałem smyczka, podwójnego detache z ruchami wyrównawczymi palców, rytmów, wibracji). 4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi. 5. Nie opanował zmian pozycji I-II-III. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 4

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3 oktaowych, sautille w szybszym tempie, ekstensja, tryle i obiegniki) oraz intonacji w zmianach pozycji i jakości wykonawczej w utworach.

- doskonalenie zmian pozycji I-III-V, wejścia do pozycji VII,
- dwudźwięki (seksty, oktawy) i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.* respektowanie oznaczeń tempa utworu,
- doskonalenie vibracji i samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.), Wariacje,
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe.
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) opisy klasowe, koncerty sekcyjne

2). Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże : G-dur, g-moll trzyoktawowa z wejściem do V pozycji (1 półrocze)

A-dur, a-moll trzyoktawowa z wejściem do VII pozycji (2 półrocze)

Sposoby artykulacyjne: *detache*, po 3,6 *legato*, na 2 smyczki *legato* i *staccato*, po 4 *sautille*

1 dwudźwięki „dur” do wyboru – do V pozycji lub wyższej

- etiuda techniczna

3) Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2. Opanował podstawową technikę smyczkową : <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>portato</i>, <i>martele</i>, <i>sautille</i>. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać <i>legato</i> i <i>staccato</i> na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych. Potrafi zagrać proste <i>spiccato</i>. 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką dwudźwiękową (seksty, oktawy) i akordową. Wykorzystuje je w utworach. 5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem, często wykraczającym poza program nauczania i wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie czytać nuty <i>a`vista</i>. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając swobodną vibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Samodzielnie stroi instrument.

	9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 10. Chętnie występuje na koncertach. 11. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele. Sprawnie wykonuje legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, artykulacja sautille sprawia nieznaczne kłopoty. 3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4. Potrafi zagrać z bardzo dobrą intonacją proste dwudźwięki (seksy lub oktawy) i akordy łamane. 5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, z właściwą wibracją i frazowaniem. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7. Samodzielnie stroi instrument. 8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 9. Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka ,ściskanie gryfu). 2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato do 15, portato, martele. Artykulacja sautille. legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawiają mu trudności. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-V , gra w pozycjach wyższych sprawia trudności. 4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. 5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany ,chaotyczny ruch). 7. Ma trudności ze strojeniem instrumentu, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej : nie gra detache całym smyczkiem, gra legato i staccato po 15 nut (nie jest w stanie zagrać na 1 smyczek przez 3 oktawy), sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych.

	3. Gra w pozycjach I-III , wejście do V i wyższych pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne. 4. Proste dwudźwięki i akordy wykonuje z błędami intonacyjnymi. 5. Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje), jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje dynamikę, zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Używa niewłaściwych ruchów wibracyjnych. 7. Nie potrafi samodzielnie nastroić skrzypiec ,potrzebuje pomocy nauczyciela. 8. Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy. 9. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje małe opanowanie techniki smyczkowej: nie gra detache całym smyczkiem, nie potrafi prostolinijnie prowadzić smyczka. Gra sautille bez ruchów wyrównawczych ,legato i staccato po 15 nut w wolnym tempie (nie jest w stanie zagrać przez 3 oktawy na 1 smyczek). 3. Gra w pozycjach I-III sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi wejść do pozycji V. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 5

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille w szybszym tempie, wprowadzenie smyczków skaczących-spiccato, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, proste fłażolety naturalne i sztuczne- kwartowe),
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII (wejścia do wyższych), skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto ,sul ponticello,*

- zmiany agogiczne: *rit*, *a tempo*, *accel.*,respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: poznanie stylistyki epok baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie rodzajów wibracji (ramieniowa, kiściowa)i samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),Wariacje,
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe ,dwudźwiękowe,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże : B-dur, b-moll trzyoktawowa z wejściem do VII pozycji (1 półrocze)
- C-dur, c-moll trzyoktawowa z wejściem do VIII pozycji (2 półrocze.)

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato, po 4 sautille, po 2 spiccato.

2 dwudźwięki „dur” do wyboru- do V pozycji lub wyższej.

- etiuda techniczna

3)Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele, sautille, spiccato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych.Stosuje ricochet . 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksy ,tercje oktawy) i akordową (3 i 4 dźwiękowe),wykorzystuje ją w utworach. Precyzyjnie wykonuje flažolety kwartowe. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem, często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną.

	6.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną vibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 9.Samodzielnie stroi instrument. 10.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele, sautille, spiccato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych. Stara się wykonać ricochet. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Stara się prawidłowo wykonać skoki do wysokich pozycji. 4.Sprawnie posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, oktawy) i akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Stara się prawidłowo intonacyjnie wykonać fłażolety kwartowe. Potrafi zagrać pizzicato prawą i lewą ręką. 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje), choć zdarzają się małe niedociągnięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując prawidłową vibrację. Rozwija muzykalność w grze. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać. 8. Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka ,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Artykulacja sautille. legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawia mu małe trudności. Wykonuje spiccato w wolnym tempie, nie potrafi zagrać prostego ricochetu. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII ,skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności. 4.Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.

	6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, martele. Artykulację sautille wykonuje bez ruchów wyrównawczych, legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3-oktawowych wykonuje w wolnym tempie(bez biegłości palców). Nie potrafi zagrać spiccato w wolnym tempie oraz wykonać ricochetu. Gra pizzicato prawą ręką ,gra pizzcato lewą ręką sprawia trudności. 3. Gra w pozycjach I-V , wyższe pozycje sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4.Ma problem z prawidłową intonacją dwudźwięków(seksty, oktawy) i akordów (3,4 -dźwiękowych) 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje),ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją(chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brakuje systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9.Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, wykazuje małą chęć do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej : wykonuje detache całym smyczkiem(bez prostoliniowego prowadzenia),proste legato, portato. Artykulację sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych, nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie poprawnie zagrać legato i staccato na 1 smyczek przez 3 oktawy), nie potrafi zagrać spiccato i wykonać prostego ricochetu. 3. Gra w pozycjach I-V sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków i grać w wyższych pozycjach. 4.Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji.

	7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z opanowaniem tremy scenicznej i wykazuje małą chęć do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 5. 2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 6

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki skrzypcowej,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille, spiccato i arpeggia w szybszym tempie, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, proste fażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe),
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i wyższej, skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy) grane również w artykulacji legato, akordy łamane (4- dźwiękowe) i grane na raz 3- dźwiękowe,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto, sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie rodzajów i tempa wibracji (ramieniowa, kiściowa) oraz samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.), Wariacje, Sonaty,
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, dwudźwiękowe,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

-Gama i pasaże: D-dur, d-moll trzyoktawowa z wejściem do IX pozycji (1 półrocze) , gama do wyboru nauczyciela (2 półrocze).

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy ,po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 1 spiccato w szybszym tempie, dwudźwięki „dur”(tercje, seksty, oktawy)- do V pozycji lub wyższej,

- etiuda techniczna lub dwudźwiękowa.

3) Prezentacje półroczne:

- 2 części Sonaty
- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet . 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty ,tercje oktawy w artykulacji detache i legato) oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety kwartowe i kwintowe. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem, często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną. 6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo go stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach. 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 2 lub 3 nuty oraz sautille po 4 w szybszym tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet . 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Sprawnie posługuje się techniką dwudźwiękową (tercje, seksty, oktawy) i akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawidłowo intonacyjnie wykonuje flażolety kwartowe i kwintowe. Gra pizzicato prawą i lewą ręką.

	5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata),choć mogą zdarzyć się małe potknięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięte lewa ręka ,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Artykulację sautille po 4, spiccato po 2, legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych wykonuje w umiarkowanym tempie .Stara się poprawnie wykonać ricochet, choć sprawia to trudność. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VIII ,skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4.Dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy)wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjnie. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela) 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, martele. Artykulację sautille, spiccato po 2, legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3-oktawowych wykonuje w wolnym tempie(bez biegiłości palców i ruchów wyrównawczych). Nie potrafi w wolnym tempie wykonać ricochetu. Gra pizzicato prawą ręką,pizzicato lewą ręką sprawia trudności. 3. Gra w pozycjach I-VII , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4.Ma problem z prawidłową intonacją dwudźwięków(tercje, seksty, oktawy) i akordów (3,4 -dźwiękowych). 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata),ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.

	6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją(chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, wykazuje małą chęć do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej : wykonuje detache całym smyczkiem(bez prostolinijnego prowadzenia),proste legato, portato. Artykulację sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych, nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato i staccato na 1 smyczek przez 3 oktawy), nie potrafi zagrać spiccato z ruchami wyrównawczymi , i wykonać prostego ricochetu. 3. Gra w pozycjach I-V sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków (tercje, seksty, oktawy)i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6. 2. Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 7

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki skrzypcowej,
- rozwój zaawansowanych wirtuozowskich technik gry: szybkie tempo i płynne przejścia w legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, w sautille, spiccato, arpeggiach. Doskonalenie ricochetu w wielokrotnych pochodach, ekstensja lewej ręki- bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe w różnych pozycjach),

- doskonalenie gry w pozycjach I- VIII i wyższej, skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.
- Rozwój techniki dwudźwiękowej (tercje, seksty, oktawy dur-moll) granej w różnych artykulacjach i w szybszym tempie oraz techniki akordowej (łamane 4-dźwiękowe) i grane na raz (3 i 4- dźwiękowe),
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów, smyczkowanie Viottiego, Paganiniego (łączenie gry smyczkiem z równoczesnym pizzicato lewą ręką),
- zwiększenie wymagań dynamicznych : *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim, sf, gra sul tasto, sul ponticello*,
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności. Operowanie różnym rodzajem dźwięku.
- doskonalenie rodzajów i tempa vibracji (ramieniowa, kiściowa),
- strojenie instrumentu, umiejętność samodzielnej wymiany strun,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),Wariacje, Sonaty,
- wykonywanie solowych utworów polifonicznych: Fantazje Telemanna,(Sonaty i Partity J. S. Bacha dla uczniów zdolniejszych)
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, dwudźwiękowe, wirtuozowskie kaprysy
- sprawne czytanie nut a`vista, zwiększenie świadomej, samodzielnej pracy nad utworem,
- kształtowanie umiejętności swobodnego artystycznego prezentowania się na scenie, zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne (w 2 półroczu obowiązkowo 2 cz. Fantazji Telemanna – dozwolona gra z nut)

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

-Gama i pasaże: G-dur, g-moll trzyoktawowa z wejściem do V pozycji (1 półrocze)
A-dur, a-moll z wejściem do VII pozycji (2 półrocze).

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy ,po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 1 spiccato w szybkim tempie, dwudźwięki dur i moll (tercje, seksty, oktawy) po 2 legato.

- Etiuda techniczna lub dwudźwiękowa lub kaprys

3) Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu

-utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
-------	-----------

CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prezentuje wysoki poziom techniczny, rozwija elementy wirtuozowskie w grze: Posiada biegłość palców i płynne zmiany smyczka, w legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie. Bez problemu wykonuje ricochety i arpeggia w pochodach. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. Stosuje bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, флазоlety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w różnych pozycjach. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, tercje, oktawy dur-moll w artykulacji legato po 2,4) oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Precyzyjnie wykonuje флазоlety kwartowe i kwintowe w różnych pozycjach. Precyzyjnie wykonuje skomplikowane techniki smyczkowania(Paganiniego i Viottiego) w etiudach i kaprysach. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną. 6.Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. Bez problemu opanowuje pamięciowo większy materiał nauczania. 7.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną technikę i wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo wykonuje utwory polifoniczne. 9.Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć struny. 10.Posiada umiejętność koncentracji, radzenia sobie z treścią sceniczną i swobodnej artystycznej prezentacji. 11.Chętnie występuje na koncertach. 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prezentuje wysoki poziom techniczny, rozwija elementy wirtuozowskie w grze: Posiada biegłość palców i płynne zmiany smyczka, w legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie. Bez problemu wykonuje ricochety i arpeggia w pochodach. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. Stosuje bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, флазоlety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w różnych pozycjach. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty, tercje oktawy dur-moll w artykulacji legato po 2,4),choć zdarzają się niewielkie niedociągnięcia intonacyjne oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Stara się wykonać skomplikowane techniki smyczkowania(Paganiniego i Viottiego) w etiudach i kaprysach w umiarkowanym tempie.

	5.Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista, wykazuje się samodzielnością w pracy. Bez problemu opanowuje materiał dydaktyczny. 6.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną technikę i wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo wykonuje utwory polifoniczne, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. 9.Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć struny. 10.Posiada umiejętność koncentracji, radzenia sobie z treścią sceniczną i swobodnej artystycznej prezentacji. 11.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, sztywny kciuk). 2.Prezentuje sprawny poziom techniczny i wystarczającą biegłość palców i smyczka w pochodach gamowych 3- oktawowych w artykulacji legato, staccato i sautille. Brak precyzji w kontrolowanym spiccato. Poprawnie wykonuje arpeggia i ricochety w pochodach. Gra pizzicato prawą ręką, usprawnia pizzicato lewą ręką. Ma niewielkie trudności z prawidłowym wydobywaniem flażoletów kwartowych w różnych pozycjach i z biegłością palców w trylach i obiegach. 3.Sprawnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII, stosuje skoki do wysokich pozycji, z małymi potknięciami intonacyjnymi, 4.Technika dwudźwiękowa w tonacjach mollowych(tercje, seksty, oktawy) oraz gra utworów polifonicznych z dwudźwiękami sprawia trudności. Skomplikowane wirtuozowskie techniki smyczkowania wykonywane są w wolnym tempie. 5.Usprawnia czytanie nut a`vista, wykazuje się większą samodzielnością. Opanowuje większe formy pamięciowo, jednak zdarzają się pomyłki tekstowe, rytmiczne i intonacyjne 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach, dba o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument, potrafi założyć struny. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i go różnicuje. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: umiarkowaną biegłość palców w legato i staccato na 2 smyczki w gamach 3 oktawowych, wolne tempo spiccato bez ruchów wyrównawczych. Wykonuje arpeggia i ricochety w pochodach w wolnym tempie. Gra pizzicato prawą ręką, pizzicato lewą ręką stwarza trudności. Nie potrafi prawidłowo wydobyć flażoletów kwartowych w różnych pozycjach i brakuje biegłości palców w trylach i obiegach. 3. Grę w pozycjach I- VIII i skoki do wysokich pozycji wykonuje z niedociągnięciami intonacyjnymi i technicznymi.

	4.Stosuje technikę dwudźwiękową i akordową, choć gra w tonacjach mollowych i utworach polifonicznych stwarza duże trudności. 5.Nie wykonuje bardziej zaawansowanych technik smyczkowych. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). Prezentuje utwory z większą dbałością o jakość wykonawczą. 7.Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata),ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 8. Zna pojęcie stylu, lecz wykazuje małą wrażliwość na jakość i ekspresję wykonawczą. 9. Samodzielnie stroi instrument, potrafi założyć struny. 10.Wykazuje przeciętne zaangażowanie w pracę i brak systematycznego ćwiczenia. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, wykazuje małą chęć do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje w bardzo małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: wykonuje w tempie wolnym(bez biegłości palców) legato i staccato na 2 smyczki gamach 3 oktawowych z błędami technicznymi i intonacyjnymi, gra niekontrolowane spiccato i sautille bez ruchów wyrównawczych. Gra pizzicato prawą ręką, nie potrafi zagrać pizzicato lewą ręką oraz prawidłowo wydobyć flażoletów kwartowych w różnych pozycjach. Nieprawidłowo wykonuje tryle i obiegniki. 3. Gra w pozycjach I- VIII stwarza duże problemy techniczne, nie potrafi wykonać skoków do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Nie potrafi prawidłowo stosować techniki dwudźwiękowej i akordowej w tonacjach mollowych i utworach polifonicznych oraz wykonać bardziej zaawansowanych technik smyczkowych. 6. Stosuje w małym stopniu zmiany dynamiczne ,artykulacyjne i agogiczne w utworach. Prezentuje utwory bez dbałości o jakość wykonawczą. 7. Ma duże problemy w opanowaniu pamięciowym utworu i z grą a`vista. 8. Zna pojęcie stylu, ale nie potrafi go zastosować i różnicować. 9. Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć strunę. 10. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 7. 2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 8

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki skrzypcowej,
- rozwój zaawansowanych wirtuozowskich technik gry: szybkie tempo i płynne przejścia w legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, w sautille (po 2 nuty), spiccato (po 1 nucie), arpeggiach. Doskonalenie ricochetu w wielokrotnych pochodach, ekstensja lewej ręki- bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe w różnych pozycjach),
- doskonalenie gry w pozycjach I- VIII i wyższej, skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.
- Rozwój techniki dwudźwiękowej (tercje, seksty, oktawy dur-moll) granej w różnych artykulacjach i w szybszym tempie oraz techniki akordowej (łamane 4-dźwiękowe) i grane na raz (3 i 4- dźwiękowe),
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów, smyczkowanie Viottiego, Paganiniego (łączenie gry smyczkiem z równoczesnym pizzicato lewą ręką),
- zwiększenie wymagań dynamicznych : *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim, sf, gra sul tasto ,sul ponticello*,
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności. Operowanie różnym rodzajem dźwięku.
- doskonalenie rodzajów i tempa vibracji (ramieniowa, kiściowa),
- strojenie instrumentu, umiejętność samodzielnej wymiany strun,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.),Wariacje, Sonaty,
- wykonywanie solowych utworów polifonicznych: Fantazje Telemanna,(Sonaty i Partity J. S. Bacha dla uczniów zdolniejszych)
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, dwudźwiękowe, wirtuozowskie kaprysy
- sprawne czytanie nut a`vista, zwiększenie świadomej, samodzielnej pracy nad utworem,
- kształtowanie umiejętności swobodnego artystycznego prezentowania się na scenie, zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne (w 2 półroczu obowiązkowo 2 cz. Fantazji Telemanna – dozwolona gra z nut)

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

-Gama i pasaże: B-dur, b-moll trzyoktawowa z wejściem do VII pozycji (1 półrocze)
C-dur, c-moll z wejściem do VIII pozycji (2 półrocze).

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy ,po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 1 spiccato w szybkim tempie, dwudźwięki dur i moll (tercje, seksty, oktawy) po 2 legato.

- Etiuda techniczna lub dwudźwiękowa lub kaprys

3) Prezentacje półroczne:

- I lub III cz. Koncertu

-utwór dowolny

4) Egzamin końcowy:

- I lub III cz. Koncertu
- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prezentuje wysoki poziom techniczny, rozwija elementy wirtuozowskie w grze: Posiada biegłość palców i płynne zmiany smyczka, w legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 w szybkim tempie. Bez problemu wykonuje ricochetety i arpeggia w pochodach. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. Stosuje bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w różnych pozycjach. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksy, tercje, oktawy dur-moll w artykulacji legato po 2,4) oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Precyzyjnie wykonuje flażolety kwartowe i kwintowe w różnych pozycjach. Precyzyjnie wykonuje skomplikowane techniki smyczkowania(Paganiniego i Viottiego) w etiudach i kaprysach. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną. 6.Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. Bez problemu opanowuje pamięciowo większy materiał nauczania. 7.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną technikę i wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo wykonuje utwory polifoniczne. 9.Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć struny. 10.Posiada umiejętność koncentracji, radzenia sobie z treścią sceniczną i swobodnej artystycznej prezentacji. 11.Chętnie występuje na koncertach. 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prezentuje wysoki poziom techniczny, rozwija elementy wirtuozowskie w grze: Posiada biegłość palców i płynne zmiany smyczka, w legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille 2 w szybkim tempie. Bez problemu wykonuje ricochetety i arpeggia w pochodach. Gra pizzicato prawą i lewą ręką. Stosuje bardziej skomplikowane układy palców, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w różnych pozycjach.

	3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksy, tercje oktawy dur-moll w artykulacji legato po 2,4),choć zdarzają się niewielkie niedociągnięcia intonacyjne oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Stara się wykonać skomplikowane techniki smyczkowania(Paganiniego i Viottiego) w etiudach i kaprysach w umiarkowanym tempie. 5.Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista, wykazuje się samodzielnością w pracy. Bez problemu opanowuje materiał dydaktyczny. 6.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną technikę i wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo wykonuje utwory polifoniczne, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. 9.Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć struny. 10.Posiada umiejętność koncentracji, radzenia sobie z treścią sceniczną i swobodnej artystycznej prezentacji. 11.Chętnie występuje na koncertach
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, sztywny kciuk). 2.Prezentuje sprawny poziom techniczny i wystarczającą biegłość palców i smyczka w pochodach gamowych 3- oktaowych w artykulacji legato, staccato i sautille. Stara się wykonać kontrolowane spiccato w szybszym tempie. Poprawnie wykonuje arpeggia i ricochety w pochodach. Gra pizzicato prawą ręką, usprawnia pizzicato lewą ręką. Ma niewielkie trudności z prawidłowym wydobyciem flażoletów kwartowych w różnych pozycjach i z biegłością palców w trylach i obiegnikach. 3.Sprawnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII, stosuje skoki do wysokich pozycji, z małymi potknięciami intonacyjnymi, 4.Technika dwudźwiękowa w tonacjach mollowych(tercje, seksy, oktawy) oraz gra utworów polifonicznych z dwudźwiękami sprawia trudności. Skomplikowane wirtuozowskie techniki smyczkowania sprawiają małe trudności. 5.Sprawnie czyta nuty a`vista, wykazuje się większą samodzielnością. Opanowuje większe formy pamięciowo, jednak zdarzają się pomyłki tekstowe, rytmiczne i intonacyjne 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach, dba o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany i chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument, potrafi założyć struny. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i go różnicuje. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: wykonuje w tempie wolnym(bez biegłości palców) legato i staccato

	na 2 smyczki gamach 3 oktauwowych z błędami technicznymi i intonacyjnymi, gra niekontrolowane spiccato (po 1) i sautille bez ruchów wyrównawczych. Gra pizzicato prawą ręką, pizzicato lewą ręką stwarza trudności. Ma problem z prawidłowym wydobyciem flażoletów kwartowych w różnych pozycjach. Nieprawidłowo wykonuje tryle i obiegniki(bez biegłości palców). 3.Gra w pozycjach I- VIII i wykonanie skoków do wysokich pozycji na wszystkich strunach stwarzają problemy techniczne. 4. Ma duże trudności z prawidłową techniką dwudźwiękową i akordową w tonacjach mollowych i utworach polifonicznych oraz w stopniu podstawowym realizuje zaawansowane techniki smyczkowe. 6.Stosuje zmiany dynamiczne ,artykulacyjne i agogiczne w utworach. Prezentuje utwory z większą dbałością o jakość wykonawczą. 7. Ma duże problemy w opanowaniu pamięciowym utworu i z grą a`vista. 8. Zna pojęcie stylu, ale mało go różnicuje . 9. Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć strunę. 10. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, wykazuje małą chęć do udziału w koncertach.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2.Wykazuje w bardzo małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej: wykonuje w tempie wolnym(bez biegłości palców) legato i staccato na 2 smyczki gamach 3 oktauwowych z błędami technicznymi i intonacyjnymi, gra niekontrolowane spiccato (po 1) i sautille bez ruchów wyrównawczych. Gra pizzicato prawą ręką, nie potrafi zagrać pizzicato lewą ręką oraz prawidłowo wydobyć flażoletów kwartowych w różnych pozycjach. Nieprawidłowo wykonuje tryle i obiegniki (bez biegłości palców). 3. Gra w pozycjach I- VIII stwarza duże problemy techniczne, nie potrafi wykonać skoków do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4. Nie potrafi prawidłowo stosować techniki dwudźwiękowej i akordowej w tonacjach mollowych i utworach polifonicznych oraz wykonać bardziej zaawansowanych technik smyczkowych. 6. Stosuje w małym stopniu zmiany dynamiczne ,artykulacyjne i agogiczne w utworach. Prezentuje utwory bez dbałości o jakość wykonawczą. 7. Ma duże problemy w opanowaniu pamięciowym utworu i z grą a`vista. 8. Zna pojęcie stylu, ale nie potrafi go zastosować i różnicować. 9. Samodzielnie stroi instrument i potrafi założyć strunę. 10. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 11.Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 8. 2.Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.